

Grey Gold: Dotyk Touching

11. 12. 2025 – 17. 5. 2026

Galéria mesta Bratislavy
Bratislava City Gallery

Mirbachov palác
Mirbach Palace

www.gmb.sk

Kurátorstvo
Curators
Berthold Ecker, Vendula Fremlová, Anna Vartecká

Medzinárodná výstava *Grey Gold: Dotyk* je pokračovaním pôvodných projektov *Grey Gold: České a slovenské umelkyne 65+* (2014) a *Grey Gold: Na dosah ruky* (2017) so špeciálnym zameraním sa na slovenskú, českú a aktuálne tiež rakúsku umeleckú produkciu. Ťažiskom kurátorského konceptu *Grey Gold* je prístup k vyššiemu veku a rodu ako k umeleckým témam a zároveň sociokultúrnym fenoménom, ktoré otvárajú otázky marginalizácie umelkýň najstarších generácií a tabuizácie vyššieho veku.

Aktuálna výstava posúva svoj fokus k fenoménu dotyku – telesného, hmatového i duševného či mentálneho. Ľudská (i spirituálna) skúsenosť bola až donedávna prevažne fyzického pôvodu. Ale industriálna, postindustriálna i súčasná postmateriálna doba priniesla skúsenosť sveta ako heterogénneho poľa ľudských i neľudských aktérov, často oscilujúcich medzi fyzickou a virtuálnou podobou. Potreba dotýkať sa vecí i ľudí, mať s nimi priamy kontakt prostredníctvom dotyku, nechať veci vznikáť v priamej nadväznosti myseľ-telo/ruka-objekt boli pre generáciu umelkýň narodených v 40. a 50. rokoch 20. storočia, ktoré sú zastúpené na výstave *Grey Gold: Dotyk*, bytostná. Ich estetické skúsenosti s umeleckou tvorbou boli a naďalej sú z veľkej časti spojené s činnosťou ruky ako nástroja tvorivého spracovania idey.

Opierame sa o chápanie tela ako východiska ľudskej skúsenosti Maurica Merleaua–Pontyho odkazujúce k tomu, že naše vedomie, prežívanie a vnímanie sveta sú neoddeliteľne spojené s naším telom a že disponujeme stelesneným vedením. Telo je základným nosičom bytia a prvotnej skúsenosti, cez ktorú vnímame a interagujeme s okolitým svetom. Svet sa nášmu vedomiu vynára skrz telo. A dotyk sa v týchto súvislostiach ukazuje ako stelesnený nástroj bytia vo svete, ktorý umožňuje predovšetkým existenciálny prístup k veciam. Môže byť otvorený, zraniteľný, sebareflexívny, starostlivý, liečivý, ale i zraňujúci, odmietavý, zväzujúci a manipulujúci. Dotýkať sa a byť dotýkaný je to, čo nám umožňuje akýkoľvek vnem prežívať recipročne. Učí nás prežívať svet, existovať zodpovedne a s vedomím vzájomnosti. Dotyk na rozdiel od nástrojov virtuálnej reality nenavodzuje imerzívne vnemy, sám nás pohltí a ponorí do svojho posolstva. Dotýkame sa však pod vplyvom našej rodovej a vekovej skúsenosti inak? Môže byť dotyk determinovaný rodom i vekom v širšom kontexte umeleckej tvorby?

Berthold Ecker, Vendula Fremlová, Anna Vartecká

The international exhibition *Grey Gold: Touching* is a continuation of the earlier projects *Grey Gold: Czech and Slovak Women Artists Over 65* (2014) and *Grey Gold: At My Fingertips* (2017), with a particular focus on Slovak, Czech, and now also Austrian artistic production. The curatorial concept of *Grey Gold* focuses on viewing old age and gender as both artistic themes and socio-cultural phenomena that raise questions about the marginalisation of the most senior generation of women artists and about the taboo surrounding old age.

The current exhibition shifts emphasis to the phenomenon of touch – physical, tactile, as well as emotional and mental. Human (also spiritual) experience has until recently been predominantly of a physical nature. Yet industrial, post-industrial, and contemporary post-material times have heralded experience of the world as a heterogeneous field of human and non-human actors, often oscillating between physical and virtual forms. The need to touch things and people, to have tactile contact, to have direct mind-body/hand-object connection, were fundamental for women artists born in the 1940s and 1950s, the generation represented in the exhibition. Their aesthetic experience of artistic work has been, and continues to be, closely linked to activity of the hand as a tool for the creative processing of ideas.

The exhibition draws on Maurice Merleau–Ponty’s concept of embodied consciousness, which relates to the fact that our consciousness and experience of the world are inextricably linked to our body. The body is the core vehicle of being, the primal experience through which we perceive and interact with the world around us. The world emerges in our consciousness via the body. Touch, in this context, is the embodiment of being in the world, the sense that above all facilitates an existential perspective. Touch can be open, vulnerable, self-reflective, caring, healing, but also hurtful, dismissive, binding, or manipulative. Touching and being touched allows us to reciprocate any sensation. It teaches us to experience the world, to exist responsibly and with consciousness of mutuality. Unlike virtual reality devices, touch does not induce immersive sensations; it absorbs us, engulfs us in its message. But do we touch differently influenced by our gender and age? Can touch be distinguished by gender and age in the broader context of artistic creation?

Berthold Ecker, Vendula Fremlová, Anna Vartecká

Umelkyne
Artists

Mária Balážová (SK), Lieselott Beschorner (AT), Gerda Fassel (AT), Milota Havráňková (SK), Libuše Jarcovjáková (CZ), Karin Mack (AT), Adéla Matasová (CZ), Milada Othová (CZ), Emerita Pansowová (SK/DE), Margot Pilz (AT), Margita Titlová Ylovsky (CZ), Monika Verhoeven (AT), Heliane Wiesauer–Reiterer (AT), Jana Želibská (SK)

Vizuál výstavy (na druhej strane):
Exhibition visual (on the other side):
Nikola Iljučoková a Bára Tomová

Hlavný partner
Main Partner

 BRATISLAVA

Partneri
Partners

 MINISTERSTVO KULTÚRY

UNIVERZITA J. E. PURKYNĚ V ÚSTÍ NAD LABEM

UNIVERZITA J. E. PURKYNĚ V ÚSTÍ NAD LABEM
Fakulta umění a designu

Mediální partneri
Media Partners

rakúske | kultúrne | fórum ^{br}

 KUNSTTRANS

u. fond na podporu umenia

Projekt z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia. Exhibition project supported using public funding from the Slovak Arts Council.

artalk **Flash Art** **GoOut**

in.ba : RÁDIO DEVÍN

